

Tyresö Golfbana

Ändring hål 1, Säkerhet

Förslag / Beskrivning

Förutsättningar

I anslutning till Tyresö Golfbana pågår detaljplanearbete för bland annat ny kvartersbebyggelse.

Den nya bebyggelsen är delvis integrerad med golfklubbens verksamhetslokaler och är föreslagna i nära anslutning till själva golfbanan.

Exploateringen innebär att delar av golfbanan behöver ändras och Tengbom har tidigare fått i uppdrag att skissa samt projektera banans ändringar.

I samband med detaljplanearbetet efterfrågas analys av säkerhetsfrågan gällande golfspel och tredje man, vilket lämnas i denna beskrivning.

Förslag/omfattning

I och med den nya bebyggelsen har hål 1 föreslagits ändras, bland annat ur säkerhetssynpunkt.

Förslaget innebär att hålet byggs om till ett sk par 3 hål, dvs kortas väsentligt, se bilaga.

Hålet ligger utefter tänkt gångväg med ny/bef trädvegetation mellan gångväg och golfbana.

Den nya utformningen av golfhålet ger en längd av ca 130 m från gul tee, resp 100 m från röd tee.

Säkerhet allmänt

När det gäller golf och säkerhet kan inte några absoluta normvärden för säkerhetsavstånd mm anges generellt. Detta beror på golfslagets längd, slag från höger eller vänster sida, framför eller bakom målområdet, nivåskillnader och vindförhållanden etc. Dock används erfarenhetsmässiga riktlinjer vid projektering för uppfyllande av säkerhet.

Ur säkerhetssynpunkt är den fria sikten av stor betydelse. För alla golfare gäller att man inte slår bollen utan väntar om man känner sig osäker om annans säkerhet. Av denna anledning är det viktigt att sikten säkerställs. I banlayouten används också andra element som sandbunkrar, vattenhinder, träd och buskar som naturliga barriärer och för styrning av spelet. Undantagsvis kan skyddsnet komma ifråga.

Vid hålsträckning utmed allmänna vägar fanns av det tidigare vägverket framtagna projekteringsrekommendationer, Publikation 2003:73. I övrigt anläggs golfhål så att gång- och cykelvägar kan nyttjas tillfredställande av allmänheten. Vägverkets rekommendationer kritiserades emellertid starkt av golfbranschen för att vara onödigt rigida och inte utgått från relevant underlag.

I det beräkningsmaterial som framtagits av bl a amerikanska golfförbundet USGA och fallförsök av FSGA (Föreningen Skandinaviska Golfbanearkitekter) visar på en relevant spridningsvinkel av 30° (+- 15°), med en träffprocent av mer än 90 % inom segmentet. Dessa värden måste sedan bedömas utifrån faktiska förhållanden avseende höjder, längd av golfhål, vindriktningar etc. I de reviderade rekommendationerna från verket, PUBLIKATION 2007:133, finns bl a rekommendation om minst spridningsvinkel av 30 grader.

Många nya anläggningar i dag görs som integrerade friluftsanläggningar där golfen är en av flera delar. Inte minst för att effektivare kunna utnyttja faciliteter, personal etc.

Exempelvis har Ale Golfklubb utanför Göteborg genom banområdet en sk naturstig som anlagts av kommunen men som planlagts ihop med golfklubben. Där har hittills aldrig inträffat någon incident. Ett annat exempel är Delsjöns Golfklubb, som ligger mitt i ett av Göteborgs kanske största friluftsområden med mycket stort antal besökare, inte minst på väg till Delsjöns badplats. Antalet besökare är också som högst när speltrycket på golfbanan är som högst. Här har man en stor mängd gångstråk i och runt golfbanan. Stråk som också korsar hål på ett sätt som man inte skulle anlägga i dag. Inom området finns också ett antal ridstigar. Enligt klubben har man under de gångna 40 åren haft maximalt två incidenter per år. Med incident menas att cyklist eller fotgängare varit nära att träffas.

Många svenska golfbanor ligger som Tyresö golfbana med bebyggelse i nära anslutning, där man har ett antal boende i området och som måste till och ifrån sina hem ta sig via vägar över golfbanan. Statistiken visar på mycket låg säkerhetsrisk. Den största risken är normalt i första hand gällande golfare emellan och inte tredje man, även om naturligtvis undantag finns. Å andra sidan är det samtidigt av stor vikt att säkerställa säkerheten där det är berättigat.

Analys

De aktuella byggnaderna sträcker sig utefter vänstersidan av nya hål 1, ca 100 m från det som är hålets främre utslagsplats, sk röd tee.

Generellt kan sägas att det är en fördel att de aktuella byggnaderna ligger på hålets vänstra sida, då majoriteten av de sneda slagen går till höger. Ur ett säkerhetsperspektiv är den förhärskande vindriktningen från sydväst också gynnsam, då detta innebär att bollarna oftast tenderar att blåsa åt höger från spellinjen eller att slaget kortas.

Hålet spelas också lätt nedför, vilket innebär att målområdet (greenen) ligger betydligt lägre än bebyggelse och gångväg.

Enligt analys av slagvinklar, se bilaga, framgår att bebyggelse och gångstråk ligger utanför rekommenderad minimivinkel 15° (gångväg ca 20°).

Att golfhål utgörs av ett sk par 3-hål är mycket gynnsamt ur ett säkerhetsperspektiv, då detta ger utslag som är jämförelsevis korta, har en högre slagvinkel och med mycket lägre hastighet än ett motsvarande utslag på ett längre hål (par 4 eller par 5).

Detta innebär också att ev andra- och tredjeslag blir korta vid ett misslyckat utslag.

Även om risken bedöms vara godtagbar, kan den upplevda risken för golfare, särskilt då detta är banans öppningshål, innebära att ev lägre skyddsnät vid utslagsplatser skulle kunna komma ifråga. Dessa bör i så fall integreras med busk- eller trädvegetation för att inte visuellt sticka ut i landskapet.

Samlad bedömning

För föreslagen bebyggelse och den intilliggande gångvägen bedöms säkerheten med avseende på golfspel vara fullt godtagbar.

För den upplevda säkerheten skulle lägre skyddsnät i samband med utslagsplatserna kunna komma ifråga.

Göteborg 2021 09 15

Johan Henrikson
Golfbanearkitekt FSGA

Bilagor:

1. Alec Golf / Tyresö Golfbana, Hål 1 Säkerhet tredje man, Tengbom 2021 09 15

Alec Golf / Tyresö Golfbana
 Ändring hål 1
 Säkerhet tredje man
 Skala 1:1000 A3
 Tengbom 2021 09 15 / JH